

beklager dette, men skal ikke nærmere kritisere det. Jeg skal dog gøre den formelle Bemærkning, at naar Forslaget gaar ud paa, at Skatteprocenten i Landkommunerne ikke maa forhøjes udover 7 og i Bykommunerne ikke udover 10 pCt. uden særlig Lovhjemmel, forekommer det mig, at deri let maa kunne ligge en Fristelse for de Sogne, som ikke ere naaede op til disse Procenter, til at køre rask op efter disse Tal, der staar som en given Tilladelse at gaa op til uden nogen som helst Vanskelighed. Men de formelle Vanskeligheder var man vel kommen ud over, hvis man havde ønsket at komme til et Resultat ved at gøre nogen Indrømmelse. Men det er blevet afvist. Jeg maa udtale min Forbavselse over, at den højtærede Regering virkelig har villet lade Sagen springe paa et saadant enkelt Punkt. Jeg har med Interesse fulgt saavel de Udtalelser, der ere faldne Mand og Mand imellem, som de Udtalelser, man har kunnet læse i Bladene i disse Dage. Jeg har kun kunnet faa det Indtryk, at der er store Dele af Befolkningen, som ikke billige, at Regeringen har stillet sig saa afvisende lige overfor de Vilkaar, der ere blevne tilbudte heroppe fra Landstinget. Men vi leve jo under skræppe Partirammer, det er ikke saa meget let at faa Folk til at sige deres Hjertens Mening, naar man taler med dem. I en af Hostrups Komedier, „Mester og Lærling“, gives der til Aage af Ellefolkene en Salve; naar han smører den paa sine Øjne og taler med Folk, saa ere de tvungne til at sige deres Hjertens Mening. Hvis vi havde noget af denne herlige Salve i denne Tid, saa tror jeg, at man ved at gaa rundt omkring i Befolkningen og tale med den vilde blive forbavset over, hvor mange der ikke billige Regeringens afvisende Holdning i dette Øjeblik, men ønske, at denne Sag var bleven behandlet fra Begyndelsen af ikke som et Kampforslag, men som et Forhandlingsspørgsmaal, saaledes at de forskellige Faktorer i Lovgivningsmagten havde kunnet møde hinanden mere, end nu er Tilfældet. Jeg lægger i saa Henseende Ansvaret over paa Regeringen, idet jeg fastholder, at Højre har vist Imødekommen fuldt ud.

Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale det høje Ting at stemme for Indstillingen i Betænkningen om at vedtage Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det sidst vedtoges i Landstinget.

Madsen-Mygdal: Paa egne og Meningsfællers Vegne skal jeg tillade mig at

indstille det af Folketinget vedtagne Lovforslag til uforandret Vedtagelse, og naar jeg har sagt dette, har jeg i Grunden sagt, hvad der i dette Øjeblik strengt taget er nødvendigt. Thi det er jo desværre saaledes, at denne vigtige Sag maa betragtes som strandet for Øjeblikket. Man kan ikke vente andet, end at der vil komme til at foreligge to forskellige Vedtagelser i begge Ting, og saa er denne Sag bortfalden. Naar det er en Kendsgerning, naar Resultatet er saa trist, saa er det temmelig ørkesløst at komme med lange Udviklinger og lange Stridigheder, megen Strid om dette eller hint, vi gavne ikke Sagen dermed og bringe den ikke et Haarsbred nærmere sin Løsning. Ikke desto mindre er det jo saaledes, at Sagen er saa stor og har saa vidtrækkende Betydning, at det vil være nødvendigt at sige et Par Ord.

Jeg maa saa maaske begynde med at minde om, hvad alle vide, at den røde Traad i Grundloven, som den blev til den 5. Juni 1849, er den almindelige Valgret. Den er bygget paa den almindelige Valgret, dens enkelte Paragraffer ere byggede paa almindelig Valgret, de Løfteparagraffer, den indeholder, ere byggede paa almindelig Valgret, og det samme gælder Grundlovens § 91, der lover, at Kommunernes Selvstændighed skal ordnes ved Lov. Til Overflod er det jo slaaet fast i de nærmeste Aar derefter i tre Forslag af nogle af Grundlovsfædrene, nemlig et af Balthasar Christensen, et andet af Orla Lehmann og et tredje af en tidligere Minister, Rosenørn. Disse tre Forslag bygge alle paa den almindelige Valgret, saa vi tage ikke fejl af, hvad der var Grundlovsfædrenes Hensigt. Men i den følgende Tid kommer der til at blæse en anden Vind. Kommunallovene fra 1850'erne og 1860'erne gaa i en anden Retning. Men alligevel blev det udtalt i 1850'erne og ogsaa i 1860'erne, at den Afgørelse, vi da kom til, er kun foreløbig. Kommunallovene, som den Gang bleve vedtagne, bære ikke Titelen foreløbig Lov eller foreløbig Afgørelse, men det blev sagt Gang paa Gang under Forhandlingerne, at det maatte betragtes som en foreløbig Afgørelse, og at vi vilde komme til at gaa videre siden. Selv i 1866-67, da man forhandlede om den nu gældende Kommunallov, og det blev forlangt, at Valgretten ifølge Lov af 1855 skulde forandres, saa blev det sagt af den daværende Indenrigsminister, som endnu har Sæde i denne Sal, det ærede 8de kongevalgte